

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ МЛАДЕНОВИЋ против СРБИЈЕ

(представка број 1099/08)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

22. мај 2012. године

Ова пресуда ће постати правоснажна у околностима предвиђеним чланом 44. став 2. Конвенције. Могуће су редакторске промене.

У предмету Младеновић против Србије,

Европски суд за људска права (Друго одељење), на заседању Већа у саставу:

Françoise Tulkens, *Председник,*

Danutė Jočienė,

Dragoljub Popović,

Işıl Karakaş,

Guido Raimondi,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Helen Keller, *судије,*

и Stanley Naismith, *Секретар одељења,*

после већања на затвореној седници одржаној 17. априла 2012. године,

изриче следећу пресуду, која је усвојена на тај дан:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 1099/08) против Србије, коју је Суду према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“), поднела држављанка Србије, гђа Миљана Младеновић (у даљем тексту: „подносиатељка представке“), 12. децембра 2007. године.

2. Подносиатељку представке заступао је г. Ј. Павлица, адвокат из Београда. Владу Србије („Влада“) заступао је њен заступник, г. С. Царић.

3. Подносиатељка представке жалила се због пропуста Тужене државе да спроведе хитну, темељну и делотворну истрагу о смрти њеног сина, као и због прекомерне дужине предметног кривичног поступка.

4. Представка је 5. јануара 2011. године прослеђена Влади. Одлучено је такође да се о допуштености и основаности представке одлучује истовремено (члан 29. став 1.).

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

5. Подносиатељка представке рођена 1948. године живи у Београду.

6. Чињенице предмета, како су их странке изнеле, могу се сумирати како следи.

7. У тучи две групе младића 30. јула 1991. године у сина подносиоце представке (у даљем тексту: „А“), старог 21 годину, пуцао је са фаталним исходом полицајац који није био на дужности (у даљем тексту: „Б“) и који је очигледно желео да помогне свом брату као једном од учесника у наведеном догађају.

8. Неодређеног дана после тога, Окружно јавно тужилаштво у Београду оптужило је „Б“ за убиство, као и један број других лица за неколико односних кривичних дела.

9. Решење о спровођењу истраге донето је 5. августа 1991. године.

10. Оптужбе против „Б“ су, међутим, отпале 30. децембра 1991. године, а 13. јануара 1992. године истражни судија Окружног суда у Београду одлучио је да обустави истрагу.

11. За време наведене истраге лично су саслушани сви окривљени, као и неколико сведока, укључујући и брата „А“. Истражни судија је затим прибавио релевантне лекарске и балистичке извештаје као и изјаву другог вештака. Урађен је и извештај о обдукцији.

12. Подносиоца представке је 4. фебруара 1992. године подигла оптужницу против „Б“ код Окружног суда и тиме преузела кривично гоњење у овом предмету у својству супсидијарног тужиоца (видети став 32. у даљем тексту).

13. Окружни суд је 29. јануара 1996. године ослободио „Б“, наводећи да је он поступао у самоодбрани.

14. У периоду од 4. фебруара 1992. године до 29. јануара 1996. године одржано је више претреса пред Окружним судом. Подносиоца представке, као и бројни сведоци и медицински и балистички стручњаци су саслушани, а обављена је и реконструкција предметних догађаја.

15. Врховни суд је 24. марта 1999. године укинуо пресуду од 29. јануара 1996. године и наложио поновно разматрање предмета пред првостепеним судом. Поступајући на тај начин, образложење Окружног суда је означио као недоследно и констатовао да су утврђено чињенично стање и оцена доказа засновани на битним неправилностима.

16. Окружни суд је 4. новембра 2002. године поново ослободио „Б“, поново потврдивши да је он поступао у самоодбрани.

17. Врховни суд је 20. априла 2004. године укинуо пресуду Окружног суда. Он је констатовао да је наведено образложење суда скоро искључиво узело у обзир доказе у корист „Б“, игноришући или погрешно представљајући остале. Окружном суду је због тога наложено да темељно поново размотри предмет и поново оцени доказе. Окружни суд је одлуку Врховног суда примио 21. септембра 2004. године.

18. Следећи претрес пред Окружним судом заказан је за септембар 2006. године, али га је сам суд накнадно отказао пошто изгледа није био у стању да обезбеди прописан састав судског већа.

19. Окружни суд је 18. децембра 2006. године одложио претрес зато што адвокат „Б“ није могао да дође у суд због ранијих пословних обавеза.

20. После још једног одлагања 27. јуна 2007. године, нови претрес је заказан за 19. септембар 2007. године.

21. Окружни суд је 19. септембра 2007. године поново одложио претрес, овога пута зато што је обавештен да је „Б“, и даље активан полицајац, послат да учествује, као члан српског континента, у мисији Уједињених Нација у Либерiji. У решењу Министарства унутрашњих послова издатом с тим у вези 3. августа 2007. године наводи се да ће ангажовање „Б“ трајати годину дана, али да се може продужити. Окружни суд је следећи претрес заказао за 2. новембар 2007. године, што је изгледа било у време када је „Б“ требало да на кратко посети Београд.

22. Подносиатељка представке је међутим 4. октобра 2007. године обавештена да ће следећи претрес уместо тога бити одржан „3. октобра 2007. године“.

23. Подносиатељка представке је после тога лично отишла у управу Окружног суда где јој је речено да је предстојећи претрес и даље предвиђен за 2. новембар 2007. године.

24. Подносиатељка представке је тако 2. новембра 2007. године дошла у Окружни суд, али ју је председавајући судија обавестио да је претрес био заказан за 30. октобар 2007. године. Судија је на крају прихватио да закаже нови претрес за 14. децембар 2007. године.

25. Подносиатељка представке је међутим 23. новембра 2007. године примила решење Окружног суда од 30. октобра 2007. године, којим се саопштава да је поступак окончан због пропуста подносиатељке представке да дође у суд тог другог дана.

26. Подносиатеља представке се 26. новембра 2007. године жалила на ово решење, а Окружни суд је 6. децембра 2007. године поново покренуо предметни поступак.

27. У периоду од 20. фебруара 2008. године до 4. децембра 2008. године Окружни суд је одложио укупно шест претреса, а разлози су били: (i) пропуст „Б“ да дође у суд (у три наврата); (ii) жеља председавајућег судије да се повуче из предмета због жалби подносиатеље представке против њега (једном); и (iii) немогућност адвоката „Б“ да дође у суд због саобраћајне незгоде (два пута).

28. До октобра 2009. године Окружни суд је одржао још три претреса, а одложио је још два претреса. Конкретно, претреси од 24. априла 2009. године, 29. јуна 2009. године и 9. октобра 2009. године су одржани, и на њима је „Б“ и један број сведока поново саслушан, док су претреси од 28. јануара 2008. године и 30. новембра 2009. године били одложени због пропуста „Б“ да се појави у суду, односно због одсуства председавајућег судије.

29. Председавајући судија није реизабран у децембру 2009. године. Предмет је после тога додељен другом судији и поступак је покренут од почетка.

30. Изгледа да после тога није заказан ниједан претрес.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

31. Законик о кривичном поступку, чланови 19 и 20., (објављен у „Службеном листу Савезне Републике Југославије“, бр. 70/01 и 68/02, као и у „Службеном гласнику Републике Србије“, бр. 58/04, 85/05, 115/05, 46/06, 49/07, 122/08, 20/09, 72/09 и 76/10) прописује, *inter alia*, да се кривични поступак формално може покренути на захтев овлашћеног тужиоца. У вези са кривичним делима која су предмет кривичног гоњења *ex officio*, укључујући и убиство, овлашћени тужилац је јавни тужилац лично. Његово овлашћење да одлучи да поднесе оптужбу, међутим, везано је начелом легалитета које захтева да он мора да поступа увек када постоји основана сумња да је извршено кривично дело које се гони по службеној дужности.

32. Члан 61. прописује да ако јавни тужилац одлучи да нема основа за кривично гоњење, он мора обавестити оштећеног о својој

одлуци, који онда има право да преузме кривично гоњење у предмету у сопствено име, у својству „супсидијарног тужиоца“.

33. Чланови 64. став 2. и 379. прописују да у случају где је кривично гоњење већ преузео супсидијарни тужилац, јавни тужилац упркос томе има овлашћење, до завршетка главног претреса, да настави кривично гоњење *ex officio*. Подразумева се да се ово односи на главни претрес у првом степену, укључујући главни претрес после евентуалног укидања првостепене пресуде, као и евентуални главни претрес по жалби (видети Коментар Законика о кривичном поступку, проф. Др Тихомир Васиљевић и проф. Др Момчило Грубач, ИДП Јустинијан, Београд, 2005, стр. 136., ст. 3 и 4.).

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 2. КОНВЕНЦИЈЕ

34. Подносиатељка представке се жалила због пропуста Тужене државе да спроведе

хитну, темељну и делотворну истрагу о смрти њеног сина.

35. Пошто је Суд тај који одлучује на који ће начин квалификовати чињенице било ког предмета пред њим (видети *Akdeniz против Турске*, број 25165/94, став 88., 31. мај 2005. године), он сматра да би ову притужбу требало разматрати према члану 2. Конвенције, који гласи како следи:

„1. Право на живот сваког лица заштићено је законом. Нико не сме бити намерно лишен живота, осим приликом извршења пресуде суда којом је осуђен за злочин за који је ова казна предвиђена законом.

2. Лишење живота се не сматра противним овом члану ако проистекне из употребе силе која је апсолутно нужна:

- а) ради одбране неког лица од незаконитог насиља;
- б) да би се извршило законито хапшење или спречило бекство лица законито лишеног слободе;
- в) приликом законитих мера које се предузимају у циљу сузбијања нереда или побуне.“

A. ДОПУШТЕНОСТ

I. *Својивост ratione temporis*

36. Влада је приметила да се пуцњава са фаталним исходом десила 1991. године, да

се званична истрага овог догађаја завршила до 13. јануара 1992. године и да је Србија ратификовала Конвенцију 3. марта 2004. године. Влада је даље изнела да се „најважнији део поступка“, који је уследио после 13. јануара 1992. године, по иницијативи подносиоце представке, такође одиграо пре него што је Србија ратификовала Конвенцију. Најзад, нови релевантни докази нису откривени од 3. марта 2004. године, а кривични поступак се од тада углавном одвијао око оцене раније прикупљених доказа. Влада је због тога сматрала да би притужбу подносиоце представке према члану 2. требало одбацити као неспојиву са Конвенцијом *ratione temporis*.

37. Подносиоца представке је тврдила да се њена притужба не може одбити по овом основу пошто спорни поступак још траје.

38. Сходно општим правилима међународног права (посебно члан 28. Бечке конвенције о праву међународних уговора), Конвенција ниједну уговорну страну не обавезује у односу на неки поступак или чињеницу који су се десили или неку ситуацију која је престала да постоји пре њеног ступања на снагу у односу на ту уговорну страну (видети *Blečić против Хрватске* [ВВ], број 59532/00, став 70., ЕЦХР 2006-III). Из судске праксе Суда је међутим јасно у вези са чланом 2. да се процесна обавеза да се спроведе истрага развила у посебну и независну дужност, која државу може обавезати чак и када се смрт десила пре ратификације (видети *Šilih против Словеније* [ВВ], број 71463/01, став 159., 9. април 2009. године). С обзиром на начело правне сигурности с тим у вези временска надлежност Суда упркос томе није бесконачна (исто, став 161.). Када се смрт десила пре ратификације, само процесне радње или пропусти који су се десили после тог датума могу потпадати под временску надлежност Суда (исто, став 161.). Даље, између смрти и ступања Конвенције на снагу мора постојати стварна веза у односу на ту државу да би процесна обавеза имала ефекат. У пракси, то значи да је значајан део процесних корака који се захтевају овом одредбом обављен, или би требало да буде обављен после ратификације. Суд је такође утврдио да може доћи до околности које бацају сумњу на делотворност првобитне истраге, а може настати и обавеза да се тежи наставку истраге (видети *Hackett против Уједињеног Краљевства* (одлука), број 34698/04, 10. мај 2005. године).

39. С обзиром на горе наведено, и како је у периоду од више од осам година било разних процесних радњи/пропушта у спорном кривичном поступку почев од 3. марта 2004. године, укључујући укидање друге ослобађајуће пресуде од стране Врховног суда што указује на озбиљне недостатке ранијег поступка (видети ст. 17 – 30. у горњем тексту), Суд сматра да је притужба подносиоце представке спојива *ratione temporis* са Конвенцијом у оној мери у којој се односи на догађаје од ступања Конвенције на снагу у односу на Србију. Даље

се подразумева да када национални систем даје могућност породици жртве да преузме кривично гоњење у предмету у сопствено име, тј. у својству „супсидијарног тужиоца“, такви поступци после ратификације морају се такође узети у обзир (видети, *mutatis mutandis*, *V. D. против Хрватске*, број 15526/10, став 53., 8. новембар 2011. године, чак и у контексту члана 3. и неисцрпљења правних средстава).

40. Примедба Владе мора се према томе одбити.

2. Рок од шест месеци

41. Влада је такође тврдила да подносиатељка представке није поштовала захтев рока од шест месеци предвиђен чланом 35. став 1. Конвенције. Посебно, званична истрага догађаја завршила се до 13. јануара 1992. године и, као што је већ констатовано у горњем тексту, Србија је ратификовала Конвенцију 3. марта 2004. године. Подносиатељка представке је према томе требало да поднесе представку Суду у року од шест месеци од овог другог датума.

42. Подносиатељка представке је тврдила да је она поштовала рок од шест месеци пошто је представку поднела у року од мање од три месеца када је постало очигледно да на домаћем нивоу накнада не може да се добије, тј. од 19. септембра 2007. године (видети став 21. у горњем тексту).

43. Сврха правила шест месеци је да промовише сигурност права (видети *P. M. против Уједињеног Краљевства* (одлука), број 6638/03, 24. август 2004. године). Оно би требало да обезбеди могућност за утврђивање чињеница неког предмета пре него што она изbledи, због чега би правично разматрање предметног питања било скоро немогуће (видети *Павленко против Русије*, број 42371/02, став 69., 1. април 2010. године).

44. Рок од шест месеци тече од датума правоснажне одлуке у процесу исцрпљења домаћих правних средстава. Када се то каже, тамо где је јасно од почетка да подносиоцу представке није доступно ниједно правно средство, тај рок тече од датума предметног дела, или од датума сазнања за то дело или његово дејство или штету за подносиоца представке (видети *Dennis и други подносиоци представке против Уједињеног Краљевства* (одлука), број 76573/01, 2. јул 2002. године). Ни члан 35. став 1. не може се тумачити на начин који би од подносиоца представке захтевао да поднесе Суду представку док се његов положај у вези са предметним питањем коначно не реши на домаћем нивоу. Када, према томе, подносилац представке има на располагању на први поглед постојећи правни лек и тек касније постане свестан околности које тај правни лек чине неделотворним, може бити одговарајуће у смислу члана 35. став 1. да се као почетак рока од шест месеци узме датум када је подносилац представке први

пут био свестан или је требало да буде свестан тих околности (видети *Paul u Audrey Edwards protiv Уједињеног Краљевства* (одлука), број 46477/99, 7. јун 2001. године).

45. Суд је у случајевима у вези са обавезом да се изврши истрага према члану 2. Конвенције утврдио да када је наступила смрт, од рођака подносиоца представке се очекује да воде рачуна о напредовању поступка и да поднесу представке са дужном експедитивношћу онда када постану свесни, или би требало да постану свесни да нема делотворног обештећења (видети *Bulut u Yavuz protiv Турске* (одлука), број 73065/01, 28. мај 2002. године; *Bayram u Yildirim protiv Турске* (одлука), број 38587/97, ЕЦХР 2002-III; и *Varnava u други подносиоци представке против Турске* [ВВ], бр. 16064/90, 16065/90, 16066/90, 16068/90, 16069/90, 16070/90, 16071/90, 16072/90 и 16073/90, став 158., 18. септембар 2009. године).

46. Ако се вратимо на предметни случај, Суд сматра да је одлука Врховног суда од 20. априла 2004. године морала повећати очекивања подносиоце представке у смислу да можда ипак може да добије обештећење на домаћем нивоу (видети став 17. у горњем тексту). Истовремено се, међутим, чини разумним да је, као што је и сама подносиоца представке тврдила, 19. септембра 2007. године она изгубила наду с тим у вези, пошто је сазнала да је Тужена држава послала „Б“ у мисију Уједињених Нација у Либерiji на неодређено време (видети став 21. у горњем тексту). За мање од три месеца након тога она је Суду поднела своју представку.

47. У таквим околностима, примедба Владе у вези са правременошћу притужбе подносиоце представке мора се такође одбити. Још једном се подсећа да се када национални систем дозвољава могућност да породица жртве преузме кривично гоњење у предмету у сопствено име, тај поступак после ратификације мора такође узети у обзир, укључујући и исцрпљење и рок од шест месеци (видети став 39. у горњем тексту).

3. Закључак

48. Суд констатује да ова притужба није очигледно неоснована у смислу значења члана 35. став 3 (а) Конвенције. Он даље констатује да није ни недопуштена ни по ком другом основу. Због тога се мора прогласити допуштеном.

Б. Основаност

1. Наводи странака

49. Подносиатеља представке је поново потврдила своју притужбу. Она је даље додала да српски правосудни органи нису били делотворни, објективни или непристрасни. Посебно, у вези са истрагом по службеној дужности, вештаци медицинске струке који су дали своја мишљења запослени су у Министарству унутрашњих послова, а чак је и сам вештак балистичар био запослен у наведеном министарству скоро до краја његовог учешћа у поступку. Даље, пре доношења пресуде од 29. јануара 1996. године, предмет је дат у рад новом судији, без очигледних разлога, чиме су прекршена процесна правила. Већина одуговлачења током поступка, настала је као последица тактике туженог и неспособности или неспремности Округног суда да поступа хитно. Најзад, подносиатеља представке је тврдила да одлука Тужене државе да пошаље „Б“, окривљеног у текућем кривичном поступку, у мисију Уједињених Нација у иностранству не би могла да се тумачи сем као још један покушај да се избегне његова осуда.

50. Влада је тврдила да није било повреде члана 2. Конвенције. Она је тврдила да је званична истрага, која се завршила до 13. јануара 1992. године, била независна и делотворна. Такође, као што је констатовано у горњем тексту, није откривен ниједан нови релевантан доказ од датума ратификације, тј. 3. марта 2004. године, а кривични поступак од тог времена углавном се односио на оцену раније прикупљених доказа, посебно да ли би „Б“ требало да буде осуђен за убиство или, уместо тога ослобођен на основу самоодбране. У сваком случају, држава није могла покренути службену истрагу пошто је подносиатеља представке већ преузела кривично гоњење у предмету у својству супсидијарног тужиоца.

2. Оцена Суда

51. Суд је доследно утврђивао да обавеза заштите живота према члану 2. Конвенције, тумачена у вези са општом обавезом државе према члану 1. Конвенције да „сваком обезбеди у оквиру своје надлежности права и слободе дефинисане Конвенцијом“, захтева постојање неке врсте делотворне званичне истраге када су појединци убијени услед употребе силе, било од стране државних службеника или од стране приватних лица (видети, на пример, предмет *Branko Tomašić и други подносиоци представке против Хрватске*, број 46598/06, став 62., 15. јануар 2009. године). Та истрага мора бити делотворна у смислу да може довести до идентификације и кажњавања одговорних (видети *Oğur против Турске* [ВВ], број 21594/93, став 88., ЕЦХР 1999-III). То није обавеза циља већ обавеза средстава. Власти су према томе морале предузети све разумне кораке на располагању да обезбеде доказе у вези са тим догађајем. Сваки недостатак у истрази

који подрива ову могућност може довести до ризика да се наведени стандард неће поштовати (видети, међу многим ауторитетима, *Bazorkina против Русије*, број 69481/01, став 118, 27. јул 2006. године). Такође, постоји имплицитни захтев за хитношћу и разумном експедитивношћу (видети *Yaşa против Турске*, 2. септембар 1998. године, *Извештаји о пресудама и одлукама* 1998-VI, ст. 102-04, и *Mahmut Kaşa против Турске*, број 22535/93, ст. 106 – 07, ЕЦХР 2000-III). Мада могу постојати стварне потешкоће које спречавају напредовање одређене истраге, брзо реаговање власти у ситуацијама које укључују употребу смртоносне силе могу се генерално сматрати суштинским за очување поверења јавности у владавину права и спречавање сваке појаве завере или толерисања незаконитих радњи (видети *Jularić против Хрватске*, број 20106/06, став 43., 20. јануар 2011. године). Коначно, чак и када је гоњење покренуто и осумњичени изведен на суђење, Суд ће размотрити да ли је то „смислено“ или озбиљно поступање са реалним изгледима да буде утврђена одговорност починиоца (видети, *mutatis mutandis*, *Akkum и други подносиоци представке против Турске*, број 21894/93, ст. 231, 250 и 251, ЕЦХР 2005-II (изводи). Повреде су такође утврђене где је суђење трајало неоправдано дуго (видети *Ориз против Турске*, број 33401/02, став 151., ЕЦХР 2009, предмет у ком је кривични поступак трајао дуже од шест година и још је у току) или се завршио налогом којим се окривљеним починиоцима омогућава да избегну одговорност (видети, *mutatis mutandis*, *Terem Aksakal против Турске*, број 51967/99, ст. 88, 11. септембар 2007. године).

52. Ако се вратимо на предметни случај, иако има временску надлежност да разматра притужбу подносиоца представке у оној мери у којој се она односи на догађаје од 3. марта 2004. године (видети став 39. у горњем тексту), Суд упркос томе, из разлога контекста, узима у обзир све релевантне догађаје пре тог датума (видети, премада у контексту члана 3., *Милановић против Србије*, број 44614/07, став 78., 14. децембар 2010. године).

53. Суд због тога подсећа да је предметни кривични поступак званично почео 5. августа 1991. године. Он је, међутим, окончан до 13. јануара 1992. године, а до 4. фебруара 1992. године подносиоца представке је преузела кривично гоњење у предмету у својству супсидијарног тужиоца. Окружни суд је 29. јануара 1996. године ослободио „Б“, наводећи да је он поступао у самоодбрани, али је Врховни суд 24. марта 1999. године укинуо ову пресуду и наложио да се предмет врати на разматрање пред првостепеним судом. Окружни суд је 4. новембра 2002. године поново ослободио „Б“, поново потврдивши да је он поступао у самоодбрани. После ратификације Конвенције од стране Тужене државе, 20. априла 2004. године, Врховни суд је укинуо пресуду Окружног суда, приметивши да је

његово образложење скоро искључиво узело у обзир доказе у корист „Б“ и да је остале доказе игнорисао или погрешно презентовао. Врховни суд је стога наложио Окружном суду темељно поновно разматрање предмета и оцену доказа. После више од осам година предметни поступак још је у току пред првостепеним судом.

54. Даље, ако се прихвати да се поступак после ратификације углавном односио на оцену доказа, као што је Влада тврдила, остаје нејасно зашто још увек нема правоснажног ослобођења или осуде у овом предмету, иако се примећује да очигледно није било процесних промена још од децембра 2009. године.

55. Најзад, сугестија Владе у смислу да Тужена држава није могла покренути истрагу по службеној дужности пошто је подносиатељка представке већ преузела кривично гоњење у овом предмету у својству супсидијарног тужиоца занемарује чланове 64. став 2. и 379. Законика о кривичном поступку, који прописују да јавни тужилац увек има овлашћење, до закључења главног претреса, да настави кривично гоњење по службеној дужности (видети став 33. у горњем тексту).

56. Горе наведена разматрања су довољна да омогуће Суду да закључи да је дошло до повреде процесне обавезе према члану 2. Конвенције.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. СТАВ 1. КОНВЕНЦИЈЕ

57. Подносиатељка представке даље се жалила због прекомерне дужине предметног кривичног поступка. Она се ослонила на члан 6. став 1. Конвенције, чији релевантан део гласи:

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред ... судом...“

58. Суд примећује да је захтев хитности саставни део члана 2. у процесном смислу (видети став 51. у горњем тексту).

59. С обзиром на његово мишљење у том контексту (видети ст. 52 – 56 у горњем тексту), Суд сматра да није неопходно да се допуштеност или основаност притужбе подносиатељке представке према члану 6. став 1. разматрају посебно.

III. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

60. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.“

А. Штета

61. Подносиатељка представке је тражила укупно 9.322,97 евра на име материјалне штете, која се састојала од трошкова сахране и комеморације, као и трошкова споменика, плус камату.

62. У вези са нематеријалном штетом, подносиатељка представке је за себе тражила 4.000 евра, као и још 4.000 евра за оца и 3.000 евра за брата њеног сина.

63. Влада је оспорила ове захтеве.

64. Суд не примећује узрочну везу између утврђене процесне повреде члана 2. Конвенције и наводне материјалне штете. Он због тога одбацује овај захтев. Са друге стране, подносиатељки представке досуђује 4.000 евра које је тражила на име претрпљене нематеријалне штете. Најзад, Суд одбацује захтев за правично задовољење у вези са оцем и братом „Б“ пошто они ни у једном тренутку нису били подносиоци представке у поступку пред њим.

Б. Трошкови

65. Подносиатељка представке тражила је 17.700 евра на име трошкова насталих пред домаћим органима и неодређени износ „за заступање“ пред Судом.

66. Влада је оспорила ове захтеве.

67. Према судској пракси Суда, подносилац представке има право на накнаду трошкова само у оној мери у којој је показано да су они стварно и неопходно настали и да су оправдани у погледу износа. У предметном случају, на основу докумената које поседује и горе наведених критеријума, као и основу тока домаћег поступка после ступања Конвенције на снагу у односу на Србију, Суд сматра да је оправдано да јој се додели износ од 5.000 евра на име свих трошкова.

В. Законска камата

68. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД ЈЕДНОГЛАСНО

1. *Проглашава* притужбу према члану 2. Конвенције допуштеном;
2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 2. Конвенције;
3. *Утврђује* да није неопходно да се притужба посебно разматра према члану 6. став 1. Конвенције;
4. *Утврђује*
  - (а) да је Тужена држава обавезна да исплати подносиоци представке у року од три месеца од датума када ова пресуда постане правоснажна, у складу са чланом 44. став 2. Конвенције, следеће износе, који ће се претворити у српске динаре по стопи важећој на дан исплате:
    - (i) 4.000 евра (четири хиљада евра), плус сваки порез који може бити наплатив, на име нематеријалне штете;
    - (ii) 5.000 (пет хиљада евра), плус сваки порез који се може наплатити подносиоци представке, на име трошкова;
  - (б) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на износе наведене под (а) по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском року уз додатак од три процентна поена;
5. *Одбија* преостали део захтева подносиоци представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 22. маја 2012. године у складу са правилом 77 ст. 2 и 3 Пословника Суда.

Stanley Naismith
Секретар

Françoise Tulkens
Председник